

Verkennd onderzoek naar een hogere inzameling van drankverpakkingen

D.m.v. een belasting op drankverpakkingen
gerelateerd aan statiegeldinzameling
– naar Noors voorbeeld

07-08-2025

Over dit rapport

KPMG heeft dit rapport samengesteld in juli 2025 als gevolg van een flitsopdracht voor het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat onderzoekt manieren om het huidige inzamelingspercentage¹ van drankverpakkingen van 72% voor plastic drankflessen en –flesjes (77% incl. PMD) en 77% voor drankblikjes (84% incl. PMD) op te hogen. De evaluatie van het Nederlands statiegeldbeleid door CE Delft² noemt de milieubelasting op drankverpakkingen in Noorwegen als een goed voorbeeld om de inzameling te verhogen. In Noorwegen is de inzameling van statiegeldverpakkingen namelijk >90%.

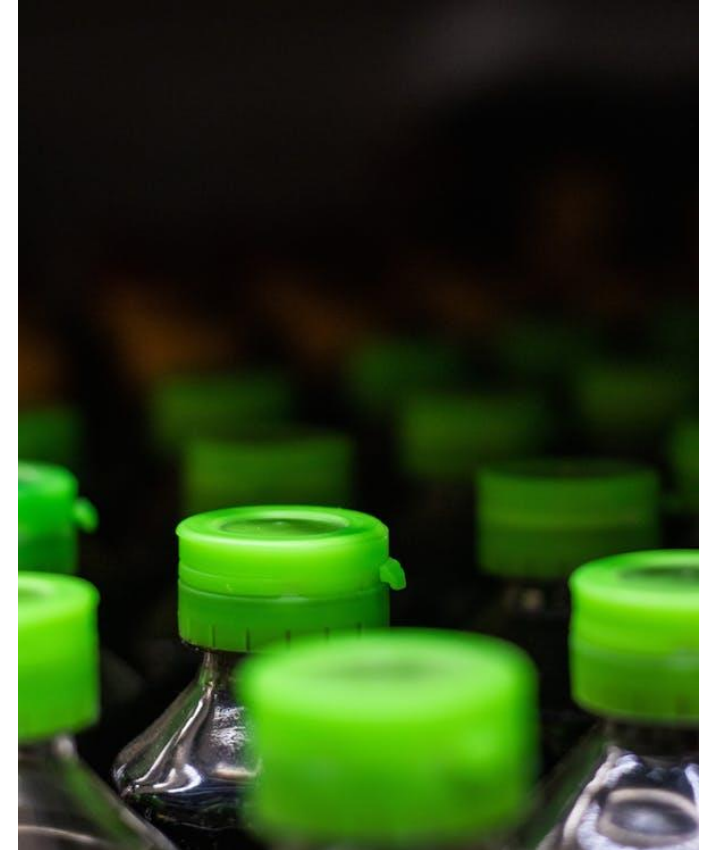
Zodoende betreft dit rapport een verkenning naar:

1. De Noorse milieubelasting op drankverpakkingen: wat is de achtergrond van de belasting, wat zijn de details (belastingplichtig, tarief, etc.) en zijn er nieuwe ontwikkelingen (hoofdstuk 1)?
2. De mogelijke inpassing in de NL context: hoe zou een dergelijke belasting eruit kunnen zien voor Nederland, hoe kunnen verantwoordelijkheden belegd worden (hoofdstuk 2)?

Bevindingen in dit rapport zijn opgesteld door middel van desk research en gesprekken met Noorse en Nederlandse beleidsexperts (*zie bijlage*).

Dit rapport betreft nadrukkelijk het resultaat van een *verkenning*: experts zijn kort geconsulteerd om een beeld te krijgen van de regeling en mogelijke effecten voor Nederland.

Voor een gedegen beoordeling van de milieubelasting op mogelijke inpassing in de NL context is een uitgebreide afweging nodig met additioneel onderzoek. Zie hiervoor de vervolgstappen voor uitwerking in hoofdstuk 3.

1. Statiegeld Nederland. Update voortgang en resultaten statiegeld in Nederland, cijfers, 2024.

2. CE Delft (januari 2025). Evaluatie statiegeld.

Inhoud

- 01 Over de Noorse milieubelasting**
- 02 Inpassing in Nederlandse context**
- 03 Vervolgstappen voor uitwerking**

Over de Noorse milieubelasting

01

De milieubelasting op drankverpakkingen bestaat 30+ jaar en had als oorspronkelijk doel om zwerfafval te verminderen

Politieke achtergrond & besluitvorming

Deze belasting komt vanuit de doelstelling om zwerfafval te verminderen¹. In 1993 zijn 'terugnagesystemen' (systemen waarbij de consument verpakkingen retourneert voor inzameling) geïmplementeerd¹.

Omdat het inzamelpercentage uiteindelijk bleef steken op 95% heeft in 2012 het Noorse Milieuagentschap² in opdracht van het Ministerie van Financiën onderzoek gedaan naar verschillende wijzigingen (o.a. de berekening van het inzamelingspercentage) om de inzameling verder te verhogen. Het statiegeld is toen verhoogd¹.

Stakeholders

- Producenten en importeurs zijn belastingplichtig en verantwoordelijk voor de opgave. Daarnaast moeten ze zich aansluiten bij een producentenorganisatie (PRO)³.
- PROs zamelen namens producenten verschillende typen verpakkingen in en zorgen voor de verwerking. *Infinitem* is de PRO verantwoordelijk voor het statiegeldsysteem².
- Het Milieuagentschap stelt jaarlijks het inzamelingspercentage per PRO vast en keurt retoursystemen goed.
- De Noorse Belastingdienst berekent de basis- en milieubelasting per producent, o.b.v. belastingtarieven vastgesteld door het Ministerie van Financiën⁴.

Met de Noorse Milieubelasting op drankverpakkingen betalen producenten per verpakkingseenheid een vaste basisbelasting en daarbovenop een variabele milieubelasting

Effectiviteit

Het inzamel- en recyclingpercentage is 90+⁵ voor alle terugnamesystemen. Hier is verschil per PRO en tussen het inzamel- en recyclingpercentage. Voor *Infinitem* (verantwoordelijk voor statiegeld) was het inzamelpercentage in 2024 93% en het recyclingpercentage (incl. recycling in gemeentelijke afvalverwerkers i.p.v. die van *Infinitem* zelf en waste to energy) 98%³.

Scope

Vanaf juli 2025 gelden de basis- en milieubelasting voor alle producenten en importeurs van drankverpakkingen. Ook het aansluiten bij een PRO is hiermee voor alle producenten en importeurs verplicht. Voor juli 2025 gelden de basis- en milieubelasting alleen voor producenten en importeurs die jaarlijks meer dan 1.000kg⁶ verpakkingen op de markt brachten.

1. Gebaseerd op gesprek met Noors Milieuagentschap
2. Het Noorse Milieuagentschap valt onder het Ministerie van Klimaat en Milieu.
3. *Infinitem* (2024). *Jaarverslag*.

4. The Norwegian Tax Administration (2025). *Beverage packaging - The Norwegian Tax Administration*
5. Het Noorse Milieuagentschap berekent dit percentage.
6. Green Point Norway (2025). *July 1: Changes to the waste regulations - Green Point Norway*

Producenten en importeurs betalen een basis- en variabel bedrag; het variabele bedrag neemt af naar mate de inzameling toeneemt

Onderdeel	Wat	Details
Belastingplichtige en aangrijpingspunt	Producenten en importeurs op verkochte verpakkingen	- Geregistreerde ondernemingen (producenten en importeurs) die drankverpakkingen op de Noorse markt brengen. - De belasting geldt vanaf juli 2025 voor alle producenten en importeurs die drankverpakkingen op de Noorse markt brengen¹. Er is geen ondergrens vastgesteld. - Aangrijpingspunt is het moment dat blikjes/flesjes op de markt worden gebracht.
Grondslag	Verpakkingseenheid	Producenten en importeurs betalen de belasting per verpakkingseenheid.
Tarief	Basistarief en variabel tarief o.b.v. inzamelpercentage	- Basisbelasting is voor 'single-use verpakkingen'² en betreft in 2025 NOK 1,42 (~€0,12) per drankverpakking. - De variabele milieubelasting verschilt per verpakkingstype³: - NOK 6,91 (~€0,58) per verpakking voor glas en metaal - NOK 4,18 (~€0,35) per verpakking voor plastic - NOK 1,70 (~€0,14) per verpakking voor karton (<i>bevat geen statiegeld, valt onder een ander terugnamesysteem</i>) - Vanaf 25% inzameling geldt er een korting op de milieubelasting, die toeneemt met het inzamelpercentage. - Bij 95% inzameling vervalt de variabele milieubelasting volledig. - Het huidige inzamelpercentage door Infinitum is 93% en 98% incl. verwerking elders, er wordt dus geen milieubelasting betaald door de leden⁴.
Uitzonderingen	Uitzondering op milieubelasting en basisbelasting	- Uitzonderingen op de basisbelasting zijn melk/zuivelproducten, producten in poedervorm, dranken gemaakt van cacao/chocola, op basis van soja-gemaakte melkvervangers, dranken in poedervorm en borstvoedingsvervangers⁵. - Ook geldt er een vrijstelling van de basisbelasting voor goederen die naar het buitenland worden uitgevoerd, als proviand of taxfree worden geleverd, die zijn ingevoerd als reisbagage, vervoermiddel in commerciële activiteiten, of wanneer ingevoerd door diplomaten en door de NAVO⁶.
Timing	Maandelijks (18 ^e van de maand)	- Nieuwe producenten hebben eerst een technische test en proefperiode van vier weken, voordat ze aansluiten bij een PRO. - Vervolgens geven producenten en importeurs maandelijks hun verkochte hoeveelheid relevante verpakkingen aan bij de Noorse Belastingdienst⁵.
Compliance/Verificatie	Rapportageverplichting en check door Milieuagentschap	- Verplichte maandelijkse belastingopgave te doen bij de Noorse Belastingdienst³. - De hoogte van de inzameling van PROs wordt jaarlijks vastgesteld door het Milieuagentschap
Wettelijke basis	Special Tax Act	De variabele milieubelasting op drankverpakkingen is vastgelegd in een wet met meerdere milieubelastingen.
Samenhang regelgeving	EU Kaderrichtlijn Afval (2008/98/EC), PPWR (EU 2025/40)	- Noorwegen heeft de EU Kaderrichtlijn afval geïmplementeerd in haar nationale wetgeving en hanteert dus de afvalhiërarchie en het principe voor producentenverantwoordelijkheid. - De nieuwe PPWR is aangeduid als tekst met EEA-relevantie, dus zal ook van toepassing zijn op Noorwegen.

1. Green Point Norway (2025). [July 1: Changes to the waste regulations - Green Point Norway](#)

2. In Noorwegen geldt de term 'Single-Use Plastic' op (alle) drankverpakkingen die single-use kunnen zijn.

3. The Norwegian Tax Administration (2025). [Beverage packaging - The Norwegian Tax Administration](#)

4. Infinitum (2024). [Annual Report](#).

5. Infinitum (2024). [Producers](#)

6. Zie [Forskrift om særavgifter](#).

Producenten zijn belastingplichtig, PROs zijn verantwoordelijk voor de inzameling en recycling van drankverpakkingen

Actor	Verantwoordelijkheid	Actie
Producenten / Importeurs	Zijn belastingplichtig voor drankverpakkingen	- Betalen basisbelasting per unit verpakking - Betalen variabele milieubelasting en/of bijdrage aan een PRO om deze te verminderen ➤ <i>Bijvoorbeeld registratie bij Infinitum is een eenmalig bedrag van NOK 10.000 (~€856,-), plus een maandelijkse borg en administratietarief (gebaseerd op het verkooprapport)</i>¹ - Betalen bijdrage aan PROs voor afvalverwerkingsstelsel
Ministerie van Financiën	- Verantwoordelijk voor de basis- en milieubelasting op drankverpakkingen - Verantwoordelijk voor de onderliggende wet¹	Vaststellen van de jaarlijkse hoogte van de basis- en milieubelasting op drankverpakkingen
Noorse Belastingdienst	Verantwoordelijk voor de uitvoering van de basis- en milieubelasting op drankverpakkingen	- Innen van basis- en milieubelasting - Verifiëren van belastingopgaven
Ministerie van Klimaat en Milieu	- Verantwoordelijk voor opstellen milieubeleid - Verantwoordelijk voor het Noors Milieuagentschap	Bepalen wettelijk kader en de milieudoelen.
Noors Milieuagentschap	Verantwoordelijk voor de verificatie van de inzamel- en recyclingpercentages van de PROs	Verifiëren en vaststellen van inzamel- en recyclingpercentages van de PROs²
Producer Responsibility Organizations (PRO)	- Producentenorganisatie voor verpakkingen zonder winst oogmerk - Verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van verschillende afvalstromen	- Innen bijdrage leden (producenten en importeurs) - Inzamelen van verpakkingen bij afvalverwerkers of verkooppunten - Verwerken van verpakkingen tot nieuwe producten - Informerende aan consumenten over belang inzameling
Infinitum	<i>De PRO Verantwoordelijk voor de inzameling van statiegeldverpakkingen >25 jaar</i>	<i>Innen bijdrage leden (producenten en importeurs)</i> <i>Ophalen van verpakkingen bij met name verkooppunten</i> <i>Verwerken verpakkingen tot nieuwe producten in hun eigen afvalverwerkers (voor plastic) of buitenland (voor glas en metaal)</i> <i>Informerende consumenten over belang inzameling</i>
Verkopers van statiegeldverpakkingen	Verantwoordelijk voor infrastructuur om statiegeldverpakkingen in te kunnen leveren	Faciliteren inzameling van statiegeldverpakkingen bij het verkooppunt vanuit wettelijke verplichting (wie wil verkopen, moet ook inzamelen).

1. Infinitum (2024). [Kostnadskalkulator](#)

2. Norwegian Environment Agency (2025). Packaging and packaging waste – [EPR Guidance: Packaging and packaging waste - EPR - Norwegian Environment Agency](#)

Op 1 juli 2025 is de belasting aangescherpt door o.a. de ondergrens te schrappen; het is onbekend of dit voldoende is voor de PPWR

Vanaf 1 juli 2025 zijn de voorschriften voor de uitvoering van de belasting op drie hoofdpunten gewijzigd, met als doel dichterbij Europese regelgeving en eenduidig beleid te voeren (iedereen die drankverpakkingen op de markt brengt is in scope van de belasting en PRO).

Voornaamste aanpassingen ¹	Situatie voor 1 Juli	Aanpassingen 1 Juli 2025
Scope	Producenten en importeurs die meer dan 1.000KG per verpakkingsmateriaal op de markt brengen moeten belasting betalen en lid zijn van een goedgekeurde PRO.	Alle producenten en importeurs die verpakkingen verkopen of op de Noorse markt brengen moeten belasting betalen en lid zijn van een goedgekeurde PRO.
Benaming	Producentenorganisaties werden voorheen 'return companies' genoemd.	Producentenorganisaties zullen nu 'Producer Responsibility Organizations' genoemd worden, zoals in Europese regelgeving.
Kosten voor inzameling en verantwoordelijkheid	De kosten voor inzameling, transport en verwerking worden gedeeld onder de aangesloten producenten, maar er is geen expliciete verplichting voor producenten om alle kosten (zoals overslag, logistiek en verwerking) volledig te dekken.	Nieuwe regelgeving verplicht producenten om de kosten te dekken van het transport, inzamelen, verscheppen en behandelen van verpakkingen.

Desalniettemin is het nog onbekend of het Noorse statiegeldsysteem (gedreven door de milieubelasting) voldoet aan de PPWR regelgeving m.b.t. statiegeld.

- Het Noorse systeem is namelijk gestoeld op recycleren van single-use statiegeldverpakkingen en minder op hergebruik.
- Deze systeemkeuze is bewust gemaakt in het verleden i.v.m. hygiëne en duurzaamheidsoverwegingen³⁴.

1. Green Point Norway (2025). [July 1: Changes to the waste regulations - Green Point Norway](#)
2. Norwegian Environment Agency (2025). [Beverage packaging - The Norwegian Tax Administration](#)

3. NRK (2025). [EU vil innføre gammelt pantestystem i Norge: – Det er helt tullete.](#)
4. Norsus (2023). [LCA of the current recycling system and an alternative reuse system for bottles in Norway.](#)

Inpassing in Nederlandse context

02

Het Nederlandse systeem bestaat net als in Noorwegen uit een UPV-samenwerking. In NL heeft Verpact een wettelijke verplichting de inzameldoelstelling te halen

Onderstaande tabel weergeeft de huidige verdeling van verantwoordelijkheden in het Nederlandse statiegeldsysteem. Net als in Noorwegen bestaat er een PRO die met ledenbijdragen het statiegeldsysteem organiseert. Anders dan Noorwegen is de PRO (Verpact) hiervoor wettelijk aansprakelijk en kunnen hier dwangsommen worden opgelegd.

Actor	Verantwoordelijkheid	Actie
Producenten / Importeurs	- Verantwoordelijk om minstens 90% (gewichtsprocent) van het aantal verkochte flessen en blikjes (tot 3 liter) in te zamelen volgens het Besluit Beheer Verpakkingen (BBV)¹; deze verantwoordelijkheid is overgedragen aan Verpact met de AVV drankverpakkingen². - Vallen onder de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor verpakkingen³. - Verplicht te betalen aan Verpact² op grond van de AVV.	Betalen een producentenbijdrage en een systeembijdrage⁵ aan Verpact (en een SUP-bijdrage indien de dop niet vastzit) op basis van een driemaandelijks rapportage.
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	- Verantwoordelijk voor opstellen milieubeleid en bijbehorende wet- en regelgeving zoals het BBV. - Verantwoordelijk voor de Inspectie Leefomgeving en Transport.	Bepalen wettelijk kader en milieudoelen, die basis vormen voor het statiegeldsysteem.
Inspectie Leefomgeving en Transport	- Verantwoordelijk voor toezicht op Verpact - Handhavingsverplichting voor wettelijke doelstelling van 90%	- Ziet toe op het inzamelpercentage van Verpact - Kan dwangsom opleggen indien inzameldoelstelling van minstens 90%⁶ niet wordt gehaald
Verpact	- Producentenorganisatie voor verpakkingen zonder winstoogmerk - Wettelijk aansprakelijk voor de inzameling, infrastructuur en verwerking van het statiegeldsysteem	- Verantwoordelijk voor inrichting en financiering statiegeldsysteem - Innen bijdrage leden (producenten en importeurs). - Inzamelen van verpakkingen bij afvalverwerkers of verkooppunten. - Verwerken van verpakkingen tot nieuwe producten. - Rapporteren (jaarlijks) aan Ministerie van IenW o.b.v. rapportages producenten.
Verkopers van statiegeldverpakkingen	Grote verkooppunten (>200m³)⁴ zijn (niet wettelijk) verplicht om inname te organiseren⁴.	Innemen van statiegeldproducten (voor grote verkooppunten).
Ministerie van Financiën en Belastingdienst	<i>In huidige NL statiegeldsysteem niet betrokken</i>	<i>In huidige NL statiegeldsysteem niet betrokken</i>

Zoals geïllustreerd in hoofdstuk 1, betalen producenten en importeurs in Noorwegen naast de bijdrage aan Infinitem ook een basisbelasting en variabele belasting op de verpakkingen die zij produceren. Hiermee bestaat een extra incentive voor producenten en importeurs om het inzamelpercentage te verhogen, via de producentenorganisatie en/of communicatie aan consumenten. Dit is anders dan in Nederland, waar deze stok volledig bij de producentenorganisatie ligt. De volgende slide bekijkt hoe zo'n extra stok eruit zou kunnen zien.

1. [Besluit AVV, 2022.](#)

2. [Besluit beheer verpakkingen 2014.](#)

3. [UPV-verpakkingen, 2016.](#)

4. [Beleid innamepunten Statiegeld Nederland, 2025.](#)

5. [Statiegeldtarieven Verpact.](#)

6. [Inzameldoelstelling geldt apart voor plastic flessen en blikjes.](#)

In Nederland zou de belasting een aanvullende prikkel vormen voor producenten om te zorgen dat hun verpakkingen worden ingezameld

Onderdeel	Wat	Details
Belastingplichtige en aangrijpingspunt	Producenten en importeurs	- Alle producenten en importeurs van drankverpakkingen met inzamelverplichting zijn belastingplichtig. - Aangrijpingspunt is het moment dat blikjes/flesjes op de markt worden gebracht. - Gefaseerde invoering is mogelijk, door bijvoorbeeld te starten met grote marktpartijen (>50.000 kg verpakkingen ~1.25M verpakkingseenheden).
Grondslag	Verpakkingseenheid	Producenten en importeurs betalen de belasting per verpakkingseenheid – dit wordt ervaren als een simpelere, duidelijkere optie dan het huidige systeem dat op gewicht is gebaseerd².
Tarief	Richtlijn op basis van bestaande statiegeldtarieven en het Noorse model	- Basisbelasting kan worden afgestemd op bestaande statiegeldbedragen; in NOK zijn deze ongeveer gelijk aan NL, namelijk 2 NOK (~€0,17) voor kleine plastic flesjes en blikjes en 3 NOK (~€0,25) voor grote plastic flessen. Daarom kan een gelijk tarief (1,42 NOK ~€0,12 per single-use verpakkingseenheid) als in Noorwegen worden overwogen. - Het variabele tarief kan worden vastgesteld o.b.v. de verwerkingskosten van de betreffende verpakkingsmaterialen.
Uitzonderingen	Uitzondering gebaseerd op recyclebaarheid, gezondheidsoverwegingen of productie voor buiten NL	- Nederland kan uitzonderingen en/of speciale behandeling invoeren voor verpakkingen die lastig te recyclen zijn, bijvoorbeeld vanwege hoge zuurgraad (sappen) of hygiëne (melk), of voor herbruikbare verpakkingen³. Hiervoor kan worden gekeken naar de Noorse uitzonderingen als inspiratie⁴. Verpakkingen voor producten die noodzakelijk zijn voor de gezondheid, zoals borstvoedingsvervangers, kunnen worden uitgesloten, net zoals in het huidige systeem in Nederland. - Ook kunnen producten worden vrijgesteld die niet voor Nederland zijn geproduceerd.
Timing	Logisch moment voor aangifte, bv. Btw-aangifte of Verpact	Zoveel mogelijk koppelen van aangifte aan reeds bestaande opgaven, zoals de Btw-aangifte bij de Belastingdienst of de rapportage van verkochte drankverpakkingen bij Verpact⁵.
Compliance/Verificatie	Rapportageverplichting en check door ILT	- Producenten en importeurs zijn verplicht op een vast moment de belastingopgave te doen bij de uitvoerende organisatie. - Het inzamelpercentage van PROs wordt jaarlijks vastgesteld door de ILT.
Wettelijke basis	Wet belastingen op Milieugrondslag	De belasting kan worden ingeregeld als nieuw stuk wetgeving in de Wet belastingen op milieugrondslag⁶.
Samenhang regelgeving	Nieuwe belasting, in lijn met BBV, EU-regelgeving PPWR en EU Plastic Tax	- De variabele milieubelasting vormt een extra prikkel om de doelstelling van de PPWR (90% inzameling van plastic flessen en blikjes) te behalen en raakt aan de EU plastic contribution: lidstaten betalen €0,80/kg niet-gerecyclede plasticverpakking. - Besluit beheer verpakkingen (2014): verplicht producenten en importeurs om minstens 90% (gewichtsprocent) van het aantal verkochte flessen en blikjes (tot 3 liter) in te zamelen⁷. - AVV drankverpakkingen: overeenkomst tussen producenten en importeurs over de gezamenlijke uitvoering van het statiegeldsysteem⁸. - UPV drankverpakkingen: verplicht producenten om minstens 90% van statiegeldverpakkingen in te zamelen⁹.

1. CE Delft (januari 2025). Evaluatie statiegeld.

2. Gebaseerd op gesprek met KPMG Audit.

3. Het is hierin belangrijk bewust te zijn van mogelijke mazen, zoals in de [verbruiksbelasting](#), p.12.

4. In het kader van PPWR-doelstellingen.

5. Gebaseerd op gesprek met IenW.

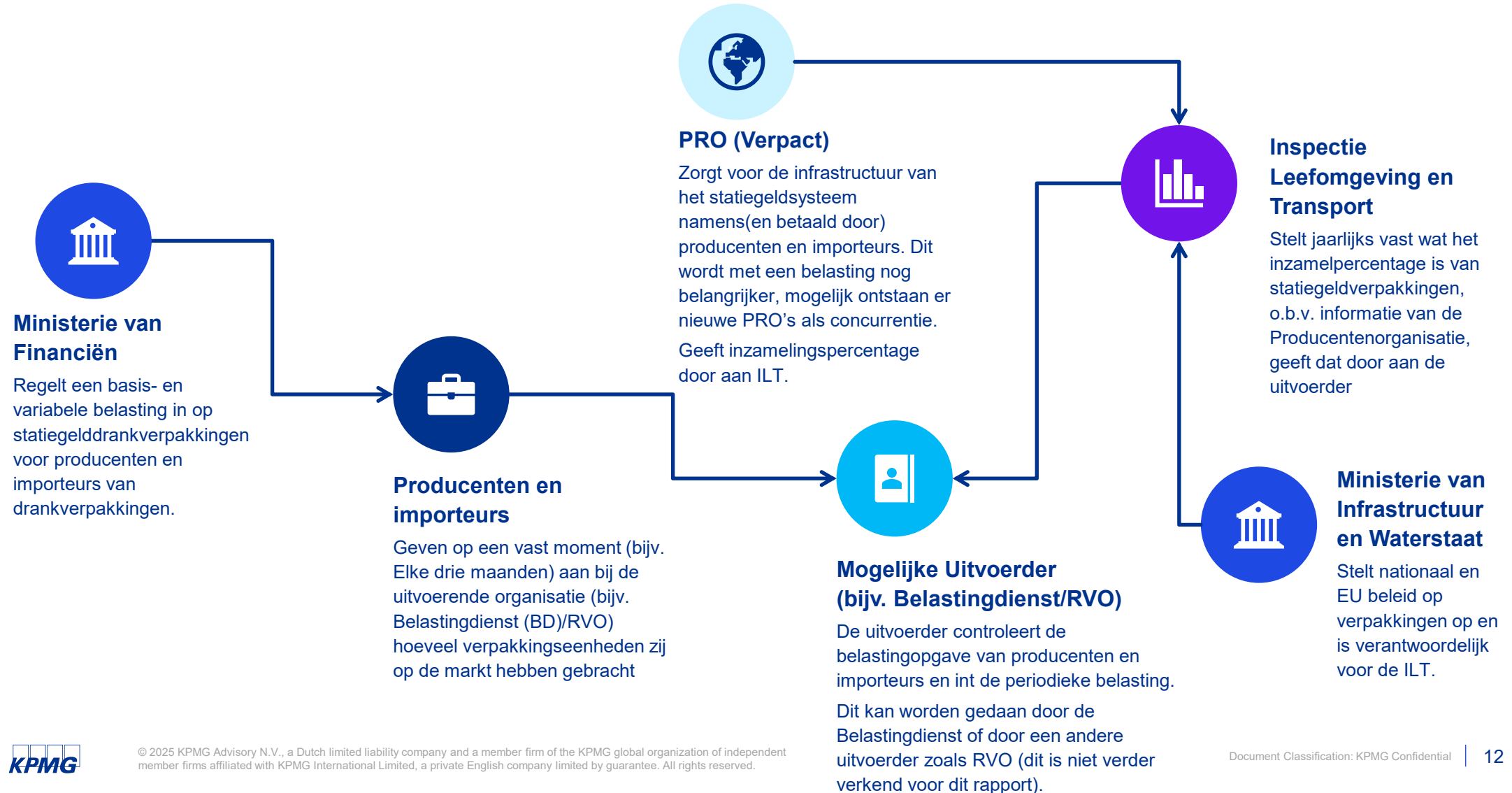
6. Gebaseerd op gesprek met Ministerie van Financiën

7. [Besluit beheer verpakkingen](#) 2014.

8. [Besluit AVV](#), 2022.

9. [UPV-verpakkingen](#), 2016.

In de Nederlandse uitvoering van de belasting is het belangrijk de prikkels goed te beleggen en te zorgen dat elke betrokken actor eigen expertise benut

De belasting zou in 2025 in totaal 855 MEUR nieuwe inkomsten kunnen opbrengen voor NL, met de basisbelasting als constante inkomstenbron

4,5 miljard¹

Verpakkingen vallen gemiddeld onder het statiegeldsysteem en zodoende onder de belasting.

Dit gaat om ca. 2.8 miljard blikjes en 1,7 miljard flesjes².

€855m

- Basisbelasting €540M⁴
- Variabele milieubelasting⁵
Blik €196M
Plastic €119M

€0,12

Basisbelasting per unit plasticverpakking

€0,07

Variabele milieubelasting per unit blik- en plasticverpakking o.b.v. respect. ca. 88% en 80%³ inzameling 2025

Aannames:

- Tarief gelijk aan het Noorse model (statiegeldtarief in NOK is ongeveer gelijk aan NL):
 - Milieubelasting: €0,58 per eenheid metaal; €0,35 per eenheid plastic
- Alle statiegeldflessen van NL worden ingeleverd in NL
- Inzamelingspercentage is incl. hoogwaardige recycling (PMD) van max. 5% inzameling bij plastic en 10% inzameling bij blik

1. Zie [Update voortgang en resultaten statiegeld in Nederland, februari 2025](#)

2. O.b.v. de verhouding 2,5 (blik): 1,5 (fles) in 2023 genoemd door [Statiegeld NL](#).

3. Schattingen o.b.v. het inzamelingspercentage van 2024 (84% voor blikjes en 77% voor drankflessen)

Dit komt neer op een variabele belasting van: blik - $€0,58 \times (1-0,88) = €0,07$ variabele belasting per unit.

Plastic - $€0,35 \times (1-0,8) = €0,07$ variabele belasting per unit.

4. Berekening: $€0,12 \times 4,5 \times 1000$

5. Berekening: $(€0,07 \times 2,8 \times 1000) + (€0,07 \times 1,7 \times 1000)$

De belasting verhoogt de NL kans op het behalen van de 90% inzameldoelstelling; er zijn uitdagingen w.b. gevolgen voor consument, het systeem en de uitvoering

Kansen voor de belasting in NL

- **De milieubelasting verhoogt de kans van het behalen van de Europese doelstelling van 90% inzameling.**
De belasting betreft een extra maatregel om de 90% inzameldoelstelling uit de PPWR te halen uiterlijk in 2029.
- **Naast de consument en Verpact, komt er een prikkel voor de producent.**
Door de verantwoordelijkheid meer bij de producent te leggen, kan deze meer druk uitoefenen op/hulp bieden aan Verpact om de inzameling te verhogen. Ook kan de producent de consument beter informeren/stimuleren om te recyclen.
- **De milieubelasting zorgt voor extra (en deels stabiele) inkomsten.**
De milieubelasting kan in potentie een bijdrage vormen voor de schatkist van bijna €1 miljard per jaar. Deze bijdrage neemt af naar mate de inzameling toeneemt. De basisbelasting vormt hierin een constante bijdrage.
- **Een simpele inrichting van de belasting zorgt voor duidelijkheid.**
De voorgestelde invulling van de belasting, per verpakkingseenheid en zonder drempelwaarde (van 50.000kg), maakt de belasting eenduidig en sluit aan bij de taal van producenten.

Uitdagingen voor de belasting in NL

- **De belasting kan leiden tot doorbelasting aan de consument.**
Hierdoor stijgen de kosten voor de consument verder, terwijl de prikkel voor de producent verdwijnt².
- **Statiegeldtoerisme bemoeilijkt de berekening van het retourpercentage.**
De milieubelasting vereist een nauwkeurige berekening van het retourpercentage. Statiegeldtoerisme moet hiervoor geminimaliseerd worden².
- **Er is niet direct een aangewezen uitvoerder beschikbaar.**
De Belastingdienst geeft aan geen capaciteit te hebben tot 2030. Mogelijk kan capaciteit worden vrijgemaakt of kunnen de RVO of Douane deze rol invullen³.
- **De belasting kan leiden tot additionele regeldruk voor bedrijven.**
De belasting vormt een additionele verplichting voor bedrijven, wat zorgt voor regeldruk. In Noorwegen is dit beperkt met een gebruikersvriendelijk systeem⁴.
- **De belasting komt bovenop reeds bestaande wettelijke verplichting.**
Verpact is reeds wettelijk aansprakelijk voor de inzameldoelstelling. Een gelinkte belasting voor bedrijven kan hiermee een stapeling van beleid zijn⁵.

1. Gebaseerd op gesprek KPMG Audit Nederland.

2. Gebaseerd op gesprek met KPMG Meijburg. Met statiegeldtoerisme gaan mensen de grens over om statiegeldverpakkingen in te leveren tegen een hoger bedrag.

3. Gebaseerd op gesprek Ministerie van Financiën.

4. Makkelijke opgave, herkenbare taal zoals verpakkingseenheden i.p.v. gewicht.

5. Als de doelstelling van 90% niet gehaald wordt, kan dit leiden tot een dwangsom voor Verpact (te financieren door bedrijven en importeurs) én belasting voor bedrijven en importeurs.

Vervolgstappen voor uitwerking

03

Vervolgstappen na deze verkenning bestaan uit; verdere informatie ophalen, juridische samenhang onderzoeken en de details verder uitwerken

Organiseren gesprek NO Tax Office

Verder ophalen informatie over de jaarlijkse vaststelling van het tarief, administratieve inspanning, benodigde kennis, etc.

Onderzoeken overige prikkels NO

Inzicht verkrijgen in overige prikkels Noorse systeem

Uitwerken details belasting

O.b.v. analyse uitwerken tarief, uitvoering, inzamelpcentage, wettelijke basis, rapportageverplichting.

Uitzoeken samenhang wettelijke inzamelingsverplichting

Nagaan in hoeverre de belasting kan worden gecombineerd met de reeds verplichte inzameling

Organiseren gesprek met Noorse Belastingdienst

Spreeken Tax office (Skatteetaten) – over het vaststellen van het jaarlijkse belastingtarief, de administratieve inspanning, benodigde kennis, de precieze staffel van de belasting en de organisatie van de compliance van de belasting.

Uitzoeken samenhang wettelijke inzamelingsverplichting Verpact

De overheid heeft een wettelijke doelstelling gesteld van 90% inzameling aan Verpact. Hier geldt ook een beginselplicht op handhaving door de toezichthouder ILT. NGOs kunnen ook handhavingsverzoeken indienen. Zodoende kan dit leiden tot een dubbeling van de prikkel om in te zamelen (zowel de PRO is wettelijk verplicht als de producenten/importeurs betalen belasting). Dit moet worden uitgezocht om synergie te bereiken.

Onderzoeken overige prikkels Noorwegen

Het Noorse systeem bestaat al meer dan 25 jaar en wordt constant verbeterd. De milieubelasting is dan ook maar één onderdeel van een groter succesvol statiegeld/recyclesysteem. Zo hebben verkopers van statiegeldverpakkingen de verplichting een inzamelpunt te vormen.

We raden verder onderzoek aan naar overige mogelijke (sneller in te voeren) prikkels, o.a. een gesprek met Directeur Infinitum (Kjell Olav A. Maldum).

Uitwerken details van de belasting

Zodra verder onderzoek is uitgevoerd, kan worden gestart met de precieze uitwerking details van de belasting, zoals:

- Welk belastingtarief is geschikt om een juiste prikkel te geven aan producenten/importeurs (o.b.v. economische analyse i.v.t. statiegeldhoogte)
- Welke organisatie is geschikt voor de uitvoering (Belastingdienst, RVO)
- Hoe stellen we jaarlijks het behaalde inzamelpcentage vast (wat telt wel/niet voor het percentage, bv. alleen statiegeldinzameling)?
- Met welke wettelijke basis willen we de belasting inregelen?
- Hoe kan de rapportageverplichting worden gecontroleerd?

Met dank aan de begeleidingscommissie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Voor vragen, e-mail naar nl-fmesgadvsupport@kpmg.nl

kpmg.com/socialmedia

De in dit document vervatte informatie is van algemene aard en is niet toegespitst op de specifieke omstandigheden van een bepaalde persoon of entiteit. Wij streven ernaar juiste en tijdige informatie te verstrekken. Wij kunnen echter geen garantie geven dat dergelijke informatie op de datum waarop zij wordt ontvangen nog juist is of in de toekomst blijft. Daarom adviseren wij u op grond van deze informatie geen beslissingen te nemen behoudens op grond van advies van deskundigen na een grondig onderzoek van de desbetreffende situatie.

De naam KPMG en het logo zijn geregistreerde merken die onder licentie worden gebruikt door de zelfstandige ondernemingen die lid zijn van de wereldwijde KPMG organisatie.

© juli 2025 KPMG Advisory N.V., een naamloze vennootschap en lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Limited, een Engelse entiteit. Alle rechten voorbehouden.

Document Classification: KPMG Confidential

Overzicht interviews

Overzicht van gesproken stakeholders

Organisatie	Onderwerp
KPMG Audit Nederland	• Rol Verpact en verificatieverplichting bedrijven bij Verpact
KPMG Meijburg	• Inrichting van een NL milieubelasting op drankverpakking, kansen en uitdagingen • EU beleid om plasticverpakkingen
KPMG Norway	• Werking van de NO Milieubelasting, voor- en nadelen van het systeem
Ministerie van Financiën	• Mogelijkheden voor mogelijke belasting in NL, kansen en uitdagingen • Implementatiestappen voor een nieuwe belasting
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	• Huidige statiegeldbeleid in NL • Koppeling met UPV-verplichtingen
Norwegian Environment Agency	• Details van de NO Milieubelasting, politieke achtergrond, rol stakeholders